

РЕШЕНИЕ

№ 6765

гр. София, 10.12.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в
публично заседание на 06.12.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова и при участието на прокурора Ютеров, като разгледа дело номер **11066** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

А. И. Х., [дата на раждане] в [населено място], И., изразява недоволство от решение № 700/ 16.10.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

В жалбата са въведени оплаквания, че актът е издаден в нарушение на чл. 35 и 36 от АПК при неизяснена фактическа обстановка и противоречи на материалния закон - чл. 9 от ЗУБ. Подателят ѝ сочи, че евентуалното му връщане в И. би било невъзможно поради изключително високия риск от посегателство, тъй като в тази страна на практика липсва средство за защита на обикновените хора. Поддържа, че ответникът не е съобразил константната практика на ВАС по приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и възприетото задължително тълкуване на СЕО /понастоящем Съд на Европейския съюз/ на чл. 15 буква „в” от Директива 2004/83/ЕО. Изтъква, че цитираната разпоредба от общностното право касае не насилие, насочено спрямо личността на търсещия закрила, а заплахата на личността поради ситуация на безогледно насилие, което означава, че липсва личен елемент или степен на персонализация, съобразно които да се преценява заплахата и необходимостта от закрила. Пзовава се на Решение от 17.02.2009 г. на Съда на Европейските общности по дело № С 465/ 07, в чийто мотиви съдът изрично е приел, че молителят за субсидиарна закрила /хуманитарен статут/ не е необходимо да доказва, че е индивидуално застрашен в страната си на произход по причини и фактори, произтичащи от личните му обстоятелства.

Искането до съда е за отмяна на решението.

Ответникът, председателят на ДАБ, се представява от юрисконсулт, който оспорва жалбата и подчертава, че се касае за последващо искане; че бежанската история е недостоверна, индиции за което са липсата на съответствие между текста на приложеното заплашително писмо и заявените причини за исканата закрила и непоследователните твърдения в жалбата и по време на интервютата. По отношение на обстановката в страна на произход се изтъква липсата на данни през 2012 г. да е настъпила промяна от значителен и постоянен характер.

Участващият по делото прокурор от СГП предлага оспорването да бъде отхвърлено.

От фактическа страна се установява:

Първото искане на А. И. Х. за предоставяне на бежански и хуманитарен статут датира от 16.06.2010 г. С решение № 110/ 29.03.2011 г. ответникът го оставил без уважение. Жалбата срещу цитирания акт е отхвърлена с влязло в сила на 26.10.2011 г. решение на ВАС, III отделение по адм. дело № 5061/2010 г.

Началото на разглежданото производство е поставено със заявлението на чужденеца от 23.11.2011 г., вх. № 501/ 29.05.2012 г. по описа на ДАБ за предоставяне на закрила, когато е съставен регистрационен лист и същият е информиран чрез писмени указания на арабски език за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. В регистрационния лист е отразено, че А. И. Х. е иракски гражданин, арабин по етническа принадлежност, по религия е сунит, с начално образование, по професия бръснар.

В проведено на 30.05.2012 г. интервю оспорващият заявява, че желае да отстрани неточности, допуснати в рамките на предходното производство – пояснил, че в смъртния акт е преведена грешно датата на смъртта на неговия баща – той е напуснал дома им на 15.03.2007 г., а три дни по – късно от полицията съобщили, че е намерен убит. Основната причина за нежеланието да се завърне в И. е, че той и семейството му са сунити и живеят в шиитски район. Кварталът им е А. район 209 ел. 36 дом № 9 – районът се контролира от Силите на Б., които го прочистват от сунитите. Друга причина е, че брат му се казва О., което име е типично сунитско. Живеели под наем, собственикът на къщата е шиит и също е заплашен от цитираната групировка, поради което отказал да поднови наема – преместили се в кв. Х., където останали месец и половина, но той също е шиитски квартал. Запитан защо не са се преместили в сунитски квартал, отговаря, че наемите са по – ниски, а приятел на баща му, сунит, също живеел там. На 15.07.2006 г. са заплашени от Армията на М.. Всеки квартал има кмет и от терористичната организация са предали на техния кмет заплашително писмо, с което ги приканили да напуснат района или ще ги убият. Бащата на оспорващия напуснал дома на 15.03.2007 г. и не се прибрал. На 18.03.2007 г. от полицията съобщили, че открили тялото му на брега на р. А.. След смъртта му цялото семейство решили да напуснат И. и на 25.03.2007 г. заминали за С.. Като причина за убийството на баща си сочи, че е бил известен електротехник по колите и всички от партията БААС ходели при него. Добавя, че през 2012 г. е убит брат му О. пред къщата, където са живеели с родителите им – завръщането им в И. се дължи, че спрямо майка му в С. е извършен грабеж.

Интервю е проведено и на 18.06.2012 г., когато оспорващият потвърдил, че сунитите не са желани в И.. Подчертава, че желае да се установи в Б. и да създаде семейство.

Според справка от 04.09.2012г. на ДЕВМДЕБФ развитието на обстановката в И. през

последните месеци показва, че въпреки мерките за сигурност и укрепването на иракските органи на реда, терористичните елементи в страната запазват известна степен на боеспособност и продължават да крият заплахи за вътрешната сигурност. Изтеглянето на войските на САЩ от И. представлява промяна на ключово за вътрешното и регионално статукво обстоятелство, вследствие на което перспективите за развитието на обстановката в тази страна трудно могат да бъдат определени еднозначно. Въпреки значителния спад на терористичната активност, в И. остават чести нападенията срещу политически фигури, служители на органите сигурност и магистратурата. Постепенното подобряване на ситуацията в сферата на сигурността допринася за засилването на икономическата активност и търговията.

Решение № 700/ 16.10.2012 г. на председателя на ДАБ е съобщено на А. И. Х. с участието на преводач на 06.11.2012 г. Жалбата, въз основа на която е образувано делото, е депозирана в администрацията на ответника на 13.11.2012 г. и е допустима.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган. Спазени са установената форма по чл. 59 АПК и особените процесуални изисквания за приобщаване на становище от ДАНС.

Статут на бежанец в Р. Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

В чл. 8, ал. 4 и ал. 5 на ЗУБ се определя понятието преследване по смисъла на закона - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация. При това не е достатъчно подобен вид преследване да е характерно за дадената страна поначало, преследването трябва да е било насочено конкретно спрямо търсещото закрила лице. Затова и твърденията на всяко търсещо закрила лице следва да се ценят конкретно и строго индивидуално.

Според изложените по време на интервюта обстоятелства, жалбоподателят е напуснал И., защото е заплашван от Силите на Б., и Армията на М.. Бежанският разказ на А. И. Х. е анализиран от административния орган и от съда в рамките на предходното производство /решение по адм. дело № 5061/2011 г. ВАС, адм. дело № 9067/2011 г. Петчленен състав на ВАС/. В рамките на двете интервюта, предхождащи издаването на оспорвания акт въз основа на последваща по смисъла на § 1, т. 6 ДР ЗУБ молба, търсещият закрила не е посочил да е принуждаван да работи за терористична организация. Същевременно в подкрепа на искането си се позовава на заплашително писмо, с което терористичната организация заплашва жалбоподателя и семейството му с убийство поради отказа му да сътрудничи.

Административният орган е мотивирал подробно извода си, че не е посочена причина за напускане на страната на произход, която да представлява предпоставка за предоставяне статут на бежанец. Не се установяват основателни опасения за сигурността и правата му по изброените в чл. 8, ал. 1 ЗУБ причини – раса, религия,

националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и убеждение. А. И. Х. не обосновава лични опасения от преследване не твърди и не сочи доказателства да е бил обект на физически или психически мерки по някоя от тези причини. Твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 – 5 ЗУБ. Като е достигнал до този извод, че административният орган е приложил материалния закон правилно.

По отношение на предоставянето на хуманитарен статут на чужденеца.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ такъв се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. С цел да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“, посочени в чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. При разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007г., съгласно което използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в ЗУБ обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство. Всъщност по-скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на

съображение 26 от нея, според което опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства. Макар това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на изрази „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност. Извънредният характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация. В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на СЕС член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В чл. 75, ал. 2 ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут от страна на директора на Държавната агенция за бежанците се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е

извършил преценка на фактите и обстоятелствата, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. Датата, към която следва да се преценява ситуацията относно държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ датата, когато съдът се произнася по случая (решение от 15.11.1996г. на ЕСПЧ по делото Ч. срещу О. кралство, § 85 и § 86 от същото, както и решение от 28.02.2008 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу Италия, § 133 от същото). По делото се съдържат данни относно актуалната обществено - политическа ситуация в И., което е от съществено значение за преценката относно наличието на обстоятелства по чл. 9, ал. 1, б. „в” от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, съобразено с тълкуването по посоченото решение на СЕО. В решението на председателя на Държавната агенция за бежанците е направена преценка на ситуацията в страната, чрез позоваване на справки от дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и европейски бежански фонд” в Държавната агенция за бежанците, съдържащи информация за чести нападения предимно срещу политически фигури, служители на органите на сигурността и магистратурата, както и сериозна заплаха за безопасността на християнското население. Посочва се също така липсата на данни за определена група от населението, която систематично да е обект на атаки. Предвид обществено - политическата ситуация в И. през последните години, както и спецификата на конфликта и неговото видово и териториално проявление, преценката на актуалната по време обстановка е от съществено значение за обосноваването на административния акт във връзка с извода за наличието или не на "тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт" по смисъла на тълкуването, дадено с посоченото решение на Съда на Европейския съюз. Информацията, съдържаща се в справката за значително стабилизиране на ситуацията в страната се потвърждава и в съответните доклади на H. R. W., в които се конкретизира подобряване на обстановката в страната след м. ноември 2011 г., като се акцентира на продължаващите нападения единствено срещу журналисти и се посочват зачестилите протести срещу разширяващата се корупция, които обстоятелства не могат безусловно да бъдат определени като въоръжен вътрешен или международен конфликт, характеризиращ се с безогледно насилие. По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на хуманитарен статут е законосъобразен.

Ръководен от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. И. Х., [дата на раждане] в [населено място], И., срещу решение № 700/ 16.10.2012 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: